

NÉPI EGYSÉG

Az ipari központok

felállításáról szóló törvényt a parlament megszavazta.

Akik ellenzték, azt mondták, azért vannak ellene, mert elorsósztja a magánkezdemenyest. Valóban azonban az ellenzéknek nem ez volt az oka az ellenkezésre. Hiszen — feltéve, hogy ez a törvény valóban elorsósztja a magánkezdemenyest, ami persze nem igaz — hasonló törvényt a liberális nagypénzesek nagyon szívesen megszavazták volna akkor, amikor a politikai hatalom az ő kezükben volt s amikor egy ilyen szerepű törvény segítségével ők gátolhatták volna, ők sorvaszthatták volna a magánkezdemenyest, — tudniillik a mások magánkezdemenyest, Törvény nélkül is ezt csinálták s hogy nem hoztak hasonló törvényt, annak csupán az az oka, hogy a gazdasági hatalom birtokában törvény nélkül is meg tudták csinálni. Eppen a Székelyföldön ne tudnók ezt, ahol felvásárolt és kiaknázatlan bányajogok, borvízforrásjogok s hasonló nem egyszer börtönfalként meredtek s merednek a székei magánkezdemenyezés elé?

A liberálisok húzódozásának igazi oka az, hogy a törvényt nem ők fogják végrehajtani. Nyílt szóval így szólhat volna: megszavazzuk a törvényt, ha előbb megállapodtunk abban, hogy a felállítandó ipari központokban a mi embercink fognak ülni.

De miért emlegetik a magánkezdemenyest, ha voltaképpen a liberális töké politikai és gazdasági befolyásáról van szó?

Ennek két oka van.

A magánkezdemenyezés megszorításának sürű emlegetésével azt a látszatot próbálják kelteni, hogy ez a törvény — kommunista törvény, hogy az ipari központok felállítása — kommunista kísérlet a magántulajdonon alapuló gazdasági és társadalmi rendszer eltörlésére.

Nagyobb befolyás követelése a liberális töké számára — nem lelkesítő a földművest, a kisiparost, a kiskereskedőt, a kisvállalkozót, egy szóval: a magánkezdemenyezőket, akik lépten-nyomon tapasztalják amúgyis a liberális töké változatos formákban jelentkező nyűgét. Ellenben ha a tömegekben sikerül azt a meggyőződést meggyökereztetni, hogy éppen most és éppen az ipari központok felállítása veszélyeztetni a magánkezdemenyest, akkor remélhető, hogy a törvényjavaslatot leghatározottabban támogató kommunisták ellen fel sorakozik a földműves, a kisiparos, a kiskereskedő, a kisvállalkozó s az ezek érdekkörébe vonható értelmiség — még pedig a magánkezdemenyezés bajnokaként jelentkező liberális töké vezetése alatt.

Ez tehát az oka a magánkezdemenyezés emlegetésének.

A magánkezdemenyezés veszélyeztetésének jelzása hármassá politikai cél szolgál:

1. éket verni a demokraták közé, gyanakvást kelteni bennük egymás iránt, megbontani a demokraták egységét,

2. megkísérlni a politikai mező átrendezését, az erők új elvek szerinti csoportosítását, lehetőleg elszigetelni a kommunistákat, tömöríteni a nemkommunistákat,

3. ezekkel a cselekedésekkel megzavarni a földműves, az iparos, a kereskedő, a kisvállalkozó tisztánlátását, a benyomást kelte bennük, hogy az ipari hatalomért való

küzdelem nem a demokrácia és a fasiszta maradványokkal szövetkezett reakció közt, hanem — a demokrácia és a kommunizmus közt folyik.

Ennek a tagadhatatlanul ügyes szemfényvesztésnek az eredménye a romániai magyarság körében is jelentkezik. „Miert szavazott a MNSZ a Kommunista Párttal az ipari központok kérdésében? — kérdik egyesek szemrehányóan és óvatosságot hozzászólnak: — Mi nem köthetjük le magunkat egyetlen, végeredményben kisebbségben lévő párt mellett.”

Lám, hogy el lehet csavarni a valóságot!

Amde, először is: a Magyar Népi Szövetség nem a Kommunista Párttal szavazott, hanem megszavazott egy olyan törvényt, amelyről a mai visszacsett termelés emelkedését és a

zúrzavaros áruforgalom javulását várja és megszavazta ezt a törvényt azokkal a romániai demokrata erőkkel együtt, melyek közé a Kommunista Párt is tartozik.

Másodszor: — és ezt nagyon kell hangsúlyoznunk — a Magyar Népi Szövetség nem a Kommunista Párt mellett, hanem a demokrácia mellett kötötte le magát. Ma azonban Romániában nem képzeltető el valódi demokrácia a Kommunista Párt részvétele nélkül. A reakció ezzel tökéletesen tisztában is van, a német fegyverletét óta már nem is támadják nyíltan a demokráciát, sőt, ahhoz az érdekes fordulathoz jutottunk, amikor már egyenesen a demokrácia védelmezőiként jelentkeznek és — éppen a reakció föellenségeitől, a kommunizistáktól féltik a demokráciát! Így próbálják megnyergelni a demokráciát, arra venni rá megtévedt demokratákat, hogy ellen-

felüket — a kommunistákban, s szövetségüket — a bratánistákban lássák.

A reakció komoly tömörülési kísérletének szakaszában a Magyar Népi Szövetség jobban ragaszkodik a demokratikus egységhez, mint bármikor és ezt a demokratikus egységet nem tudja elképzelni a Kommunista Párt részvétele nélkül, mint ahogy a magyar egységet — melynek képviselőire vállalkozott — sem tudja elképzelni a kommunisták részvétele nélkül. Szerintünk Romániában a kommunistákkal való együttműködés vagy a velük való együttműködés megtagadása — próbaköve a demokratikus állásfoglalásnak.

Ez az igazság abban a vádban, hogy a Magyar Népi Szövetség „leköttötte magát” a Kommunista Párt mellett. A Magyar Népi Szövetség a romániai magyar nép érdekei mellett kötötte le magát. Nekünk romániai magyaroknak közel három év közvetlen tapasztalata áll rendelkezésünkre s tudjuk: egy olyan román demokráciával, amelyből a román Kommunista Párt ki van húzva, vagy ellenzéki sorba taszítva, semmi képpen sem szövetkezhetünk, mert annak a román demokráciának, mely a Kommunista Párt ellen fordul, Munka a jövőre és vasgárdisták az alvezeték. Aki ilyen fordulat reánképít csillogtatja befolyásolás szándékával, az a magyar — akár tudja, akár nem tudja — a román sovinizmus eszköze.

Szabédi László

Megoldódott a magyar belpolitikai válság

A magyar képviselőház rendkívüli ülészsaka előkészíti a szeptemberi választást

Egybehangzó vélemény: a hároméves terv maradéktalanul megvalósítandó

(Budapest) — Előző lapszámainkban részletesen ismertettük a magyarországi belpolitikai helyzetet és megírtuk, hogy a lemondott Nagy Ferenc miniszterelnöki tisztségét Dinnyés Lajos tábornokkal, az eddigi honvédelmi miniszterrel töltötte be Tildy Zoltán köztársasági elnök. Dinnyés tábornok, aki szintén a kisgazdapártnak a tagja, továbbra is megtartotta honvédelmi tárcáját is. Egyidejűleg lemondott az egész kormány is, amelyet aztán Dinnyés Lajos alakított újjá.

Nagy Ferenc helyét Dinnyés tábornok, Gyöngyösi János volt külügyminiszter helyét pedig Kertész István római nagykövet foglalta el.

Az új kormányban ezután is 9 kisgazdapárti, 4 kommunista, 4 szociáldemokrata és 1 nemzeti pártszármazott tagja lesz.

Miután az új kormány letette az esküt,

Dinnyés Lajos miniszterelnök hitelt tett az újjáépítés, a demokrácia megerősítése és a magyar hároméves terv maradéktalanul végrehajtása mellett.

„A magyar belpolitikai válság elmúlt — mondotta a kormányelnök — folytathatjuk az újjáépítés munkáját. A kommunista párt álláspontját Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes fejezte ki, nyomatékosan hangsúlyozva, hogy a kibontakozás

alkotmányos úton történt. Kijelentette Rákosi, hogy Nagy Ferenc nem hajlandó hazatérni, mert bíróság elé állítanak. Szakasits Árpád szociáldemokratá párti miniszterelnökhelyettes véleménye szerint a válságból a kisgazdapárt nem meggynöve, hanem ellenkezőleg: megerősödni kezdett ki, mert megszabadult a reakciós, összeesküvő elemektől. A helyzet egyébként nem tekinthető véglegesnek — mondotta Szakasits — és a kormány helyzete csak majd az összel megtartandó választások után mondható szilárdnak.

A magyar demokrácia feladatai valamennyien abban jelöltek meg,

hogy irgalmatlanul folytassák kell a közelet megtisztítását és teljes erővel hozzá kell látni a hároméves terv megvalósításához.

Hogy a magyar kibontakozás milyen érzékeny pontokra tapintott rá külföldön, arra módfelett jellemző az angolszász sajtó jobboldali lapjainak állásfoglalása. Ezek a lapok baloldali puccsot emlegetnek, azt állítják, hogy a Magyar Kommunista Párt célja a Kisgazdapárt teljes megsemmisítése és a hatalom kizárólagos birtoklása.

Ries István igazságügyminiszter a választásokról szólv kijelentette: a demokráciában nem lehet szavazati joga a reakciónak, az új választási törvényt ilyen értelemben készítik el.

A kisgazda párt egyébként Nagy Ferenc helyébe megválasztotta új elnökét, Dobri Istvánt. Ő is

a hároméves terv megvalósításának szükségessége mellett beszélt és rámutatott arra is, hogy a dolgozóembereket a helyzetlen sorsukban javítani kell.

Nyilatkozott a kérdésben Károlyi Mihály volt köztársasági elnök is, aki hangzottatta, hogy

Amerika szerelné elválasztani Magyarországot szomszédaitól, de ez a mesterkedése nem fog sikerülni.

mert minden magyar jól tudja, mi jelent számára a hatalmas szomszéd, a Szovjet-szövetség jóbarátsága, de többi szomszédának baráti magatartása is.

Ujabb budapesti jelenségek szerint

Töretlen a munkásegység

(BUKAREST) — Az Egységes Munkásfront értekezletet tartott és ebből az alkalomból a kommunista párt, valamint a szociáldemokrata párt vezetői megvitatták a napirenden lévő politikai kérdéseket, a teljes együttműködés és egyetértés jegyében. A kommunista párt részéről a megbeszélésen Gheorghiu-Dej, Lucretiu Pătrăscu, Teohari Georgescu miniszterek, továbbá Pauker Anna és Luca Vasile vettek részt, míg a szociáldemokraták részéről Voitec Stefan, Răduceanu, Tudor Ionescu, Iordăchescu, Burca, Jagnov stb.

Alexei szovjet pátriárka ünnepélyes istentisztelete Bukarestben

(Bukarest) — Román pünkösdi első napján Alexei moszkvai görög keleti pátriárka a román fővárosban istentiszteletet szolgált, amelyen megjelent Nicodim román pátriárka, az uralkodó képviselője, Groza Péter dr. miniszterelnök, Tatarescu miniszterelnökhelyettes, külügyminiszter, Răsculeț kultuszminiszter, Lascăr hadügyminiszter, Livezeanu tájékoztatói miniszter, Bagdasar egészségügyi miniszter, Zaroni szövetkezeti miniszter, Bodnaras miniszterelnökségi államtitkár, továbbá a diplomáciai testület tagjai közül Kavariandze szovjet követ, Medankovics jügoszláv követ, Vancev bolgár követési tanácsos, Hagoviev szovjet követési tanácsos és Dangulov követési tanácsos a Szövetséges Ellenőrző Bizottság részéről, ezenkívül

még többen az egyházi, a katonai, politikai, közéleti és kulturális élet vezetői személyiségei közül. Az orosz és románnyelvű istentisztelet után Nicodim pátriárka beszédet mondott és köszöntötte Alexei szovjet pátriárkát. Kiemelte beszédében, hogy a szovjet főpap néhány napokat ekkorai hívei és népe körében, amikor a pusztítás fenyegette Leningrádot, Májd arról beszélt, hogy a mi országunk is súlyos időben ment át, de a Szovjet-szövetség barátság és megértése szembeszállt a minél is fenyegető veszéllyel.

Itt írjuk meg, hogy Alexei pátriárka meglaftogatta az ország különböző nagyvárosait, Kolozsvárt, Temesvárt, Jásit stb. A szovjet pátriárka felkereste Szinájában az Uralkodót is.

benyújtotta lemondását Balog páter, a miniszterelnökség kiegészítő alambiztosa is. A magyar fővárosban úgy tudják, hogy a Kovács Béla, valamint a nyoma az összeesküvés befejezéséig Varga Béla nemzetgyűlési elnök ügyét hamarosan kivizsgálják.

A kormányválságnak érdekes részétől számol be a londoni rádió budapesti tudósítója. A hatóságoknak sikerült letartóztatniuk hivatalában Nagy Ferenc volt miniszterelnök magántitkárát, abban a pillanatban, amikor éppen el akart égetni több olyan okmányt, amelyek Gyöngyösi aolt külügyminiszter és Varga Béla szerződés vonatkoznak.

A magyar képviselőházat június 10. napjára rendkívüli ülészekre hívták egybe. Ezalkalommal több nagyfotósági törvényjavaslat kerül a parlament elé, többek között az új választási törvény is.

ANGOL LAPJELENTÉSEK A MAGYAR HELYZETRŐL

Egy londoni jelentés szerint Nagy Ferenc fia révén került összeköttetésbe az összeesküvőkkel. Nagy Ferenc fia tudnivaló 1946. decembere óta Svájcban él és ott Horthy Ferenc titkára lett. Horthy Ferenc egy sovinszta mozgalom vezetője.

Londoni jelentés szerint az Amerikai Egyesült Államok külügyminisztere állítólag értesítette az illetékes magyar hatóságokat, hogy a februárban megszavazott 80 millió dolláros kölcsön további folyósítását mindaddig megszüntetik, amíg a magyar belpolitikai helyzet megismétlenül nem győződik meg. Mint ismeretes, ezt az összeget amerikai ipari cikkek vásárlására engedélyezte az USA és eddig csak mintegy 15 millió dollárt vésztolt Magyarország. Amerika egyébként ugyanúgy mint Anglia, várják a szovjet hatóságoktól a Nagy Ferenc bűnösségére vonatkozó bizonyítékokat. Az angol lapok a magyarországi helyzettel foglalkoznak. A Times idézi Dinnyes Lajos kormányelnöknek azt a kijelentését, hogy

egész Magyarország területén rend és nyugalom van.

A magyarországi helyzettel kapcsolatosan a bukaresti magyar politikai misszió közleményt adott ki. A hivatalos közlemény szerint azok a külföldi sajtóügynökségek után a romániai lapokban is megjelent hírek, amelyek szerint Magyarországon Nagy Ferenc lemondása következtében nyugtalanág keltetkezett volna a közvéleményben és hogy az események kihatással lennének a gazdasági életre is, valótlanak. Budapesti hírek szerint — mondja a továbbiakban a közlemény — a belpolitikai események nem lépik túl a megszokott kormányváltásokról tevékenység folytatását. Gazdasági következményekről pedig már csak azért sem lehet beszélni, mert éppen az utóbbi napokban is érezhetően csökkentek az árak.

ÚJABB HALÁLÓS ÍTELET A MAGYARORSZÁGI ÖSSZEESKÜVŐK PERÉBEN

(Budapest) — A Népbírószék az összeesküvők második csoportjának büntetésben kötél általi halálra ítélt Fülöp László volt vezérkari századost.

VARGA BÉLA KÜLFÖLDRE SZÜKÖTT

(Budapest) — Kedden késő este a jelentette a rádió, hogy a magyar kormány azonnali hatállyal hazarendelte London, Washington, párizs és Bern követét. Nagy feltűnést keltett az a jelentés is, amely arról számol be, hogy Varga Béla, a nemzetgyűlés elnöke gépkocsival elhagyta Magyarországot területét.

Sikerült átjutnia Ausztria angol-sász megszállási övezetébe. Varga Béla ugyanis, mint ismeretes, szintén bele volt keverve az összeesküvés ügyébe és helyzetét a június 10-re összehívott képviselőház előtt kellett volna tisztáznia.

„Halva született meg az olasz kormány”

Országsszerie tiltakoznak a De Gasperi-féle egyoldalú együttes ellen, amely a mozgósított katonaságra és rendőrségre támaszkodik

AMERIKA NÉPE A SZOVJETSZÖVETSÉG MELLETT

(Róma) — A baloldali pártok nélküli megalakult új De Gasperi kormányt egész Olaszországban nagy ellenérzések fogadták. A gyarákban, útemekben nagy

tiltakozó gyűléseket tartanak s elítélik a keresztény demokráta párt demokráciaellenes magatartását.

A tüntetésekben részt vesz a katolikus munkásság is.

Az egyoldalú olasz kormány megalakulásával egyidejűleg a belügyminiszter rendkívüli intézkedések megtételét rendelte el, — jelenti az olasz fővárosból a Tass hírlapírósága. — A miniszter utasította a megyefőnököket, hogy mozgósítsák a katonaságot és a rendőrséget, a rend fenntartása céljából és a zavarkeltés megakadályozása végett! Milánóban

rendőrök bűzl a kereszténydemokrata párttiltakozást, a Ponto és az Italia című lapok szerkesztőségét.

Mesterlégesen idézték elő a kormányválságot

(Moszkva) — A moszkvai rádió megalapítását szerint az olasz válság mesterséges volt, s

a reakciós elemek idézték elő, hogy a baloldali tényezőket kiűsszöböljék a kormányból.

Az Egyesült Államok Földközi-tengeri politikája, amely Görögország és Törökország megsegítésében konkrétizálódott, új erőre adott az olasz reakciónak. A kormányválság erős külföldi nyomás következménye volt. Az olasz-amerikai gazdasági tárgyalások és amerikai „bizottság” érkezése Olaszországba, ezek társulata a főszerepet ebben a külföldi befolyásban.

Az a mód azonban, ahogyan a válság megoldódott, még jobban meg fogja akadályozni az olasz nép életfontosságú problémáinak megoldását.

A népi tömegek támogatása nélkül De Gasperi új kormánya még jobban meg fogja nehezíteni az ország társadalmát. A dollárkölcsön, ha átmenetileg segíteni is fog Olaszországot, az nem lesz elegendő, hogy megakadályozza az inflációt, — fejezte be fejtegetését a moszkvai rádió szemlézője.

TLTAKOZÁS AZ AMERIKAI MUNKÁSELENEK TÖRVÉNY MIATT

(SAN-FRANCISCO) — A tengerészeti munkások Sanfranciskóban egy hete tartó kongresszusra társulati küldött a CIO és AFL szakszervezetek támogatásával és kérte az azonnali erőltetés szembeszállást az amerikai munkásság

Gasperrinek az a lépése, amellyel kizárta a kormányból a demokráta pártokat, mely felháborodást váltott ki Szász-Olaszországban is. Tiltakozó gyűlések voltak Milánóban, Bredában, Páriban és Raschimbén stb.

Az olasz kommunisták is tiltakoznak a kormány összerúlése ellen.

A pártnak egy közleménye hangsúlyozza, hogy helyteleníti a kormány összetételét, mert nem képviseli az ország közvéleményét, hanem kisebbségi kormány. A közlemény felszólítja a demokráta erőket, hogy folytassák tiltakozásukat, a törvényes kereteken belül, a kormány helytelenítésére vonatkozólag. Az Avanti című lap nyíltan követeli a kormány felbontását. A lap azt írja, hogy

De Gasperi kormánya „halva született meg”, tekintettel a kormány, veszélyeztetni a belső rendet és az olasz népz szándékát.

ellen hozott szakszervezeti intézkedések tekintetében. A társulat szövetsége szerint a szakszervezetellenes törvény az amerikai dolgozókat ráborozkukká teszi.

AMERIKA NÉPENEK ÖSSZENÉVELEMÉNYNYILVÁNTÁSA

(NEWYORK) — A híres amerikai Gallup közvéleménykutató intézet a következő kérdést tette fel az Egyesült Államok népének: „Együtt kell-e működnie az Egyesült Államok kormánynak a Szovjetszövetséggel az Egyesült Nemzetek Szervezetének keretén belül, vagy pedig a Szovjetszövetség és a mi hárságban élő népek nélkül kell-e haladnia Angliával és Franciaországgal?”

A válaszok 69 százaléka a Szovjetszövetséggel való együttműködés mellett.

31 százaléka pedig arra szavazott, hogy a Szovjetszövetség nélkül kell az Egyesült Államoknak haladnia. A megkérdezettek két százaléka nem adott választ.

A beérkezett válaszoknak tehát pontosan

hátraharmad része világosan látja jónak a Szovjetszövetség nélküli és nem hajlandó a Truman-féle ellentétet szító és kizáró transz magadékvánni.

Annak dacára, hogy a reakciós körökben lévő szűk mindent tiltakoztat eddig és elfogadott bizonyára ezután is, hogy a támogatást „jobb haladásra bírva”, a galom-hajrára révén szembeszállítsa a szovjetek hagyományokkal. Úgy látszik tehát, hogy az

USA népének döntő többsége öntudatra ébredt és nem enged többé bosszani magát.

A GÖRÖG REAKCIÓ KIVÉGEZTETI AZOKAT A DEMOKRATAKAT, AKIKET A NEMZETKÖZI VIZSGÁLBIZOTTSÁG KIHALLGATOTT

(Athén) — A görög EAM szervezett társulat felhívta a balkáni vizsgálóbizottság figyelmét a görögországi eseményekre. A görög kormány ugyanis mindazokat a tanácsként kihallgatott demokrátaikat, akiket a vizsgálóbizottság meghallgattott, kivégezteti.

Eddig 104 demokratikus érzelmi polgárt végeztek ki.

A FRANCIA KORMÁNY ERELYESEN LEP FEL A KISKERESKEDŐK ELLEN, AKIK 24 ÓRÁS SZTRAJKOT AKARNAK RENDEZNI

(Páris) — Az elektromos és gázvezeték munkásságának sztrájkjával elkezdődött a többi hajók töltés ki Franciaországban.

A kiskereskedők szakszervezete elhatározta, hogy június 4-én 24 órássztrájkot kezd.

A kormány közölte, hogy hasonló megmozgató intézkedéseket fog fogadtatni, mint a gázvezeték munkásságával szemben, ha a kiskereskedők egész francia területén kezdenek 24 órára és meghosszabbítják a kereskedelmi vállalkozást.

KISHIREK A NAGYVILÁGBÓL

● A SVÉD kommunista párt most ünnepli meg fennállásának harminc-éves jubileumát. Az ünnepségen résztvettek a dán, norvég, izlandi és finnországi kommunistaszárú kiküldöttek is. Stockholmban nagyarányú felvonulás volt, majd tömeggyűlés tartottak.

● INDIA alkirálya, Lord Mountbatten megerkezett Ujdelhi-be és megkezdte tanácskozását India vezetőivel a főhatalom átadásra vonatkozólag. A muszlimán liga vezére kijelentette, hogy az angol tervet elfogadjatónak tartja, a kongresszus párti részről még nem nyilatkozott az ügyben.

● KINÁBAN Csangkaek egyre erősebb eszközökkel próbálja meghosszabbítani neppelenes kormányzásának napjait. Több nagyvárosban ostromláspórt hirdetett ki, hogy megakadályozza az erősödő bekezdővelési hadjáratot. Szigorú rendszabályokat léptetett életbe azokkal a diákokkal szemben is, akik a bekezdés mellett tüntettek.

● AZ OLASZORSZÁGI volt Gestapo főnöke könyvet írt, amelyben azt állítja, hogy Mussolini felesége korlátozott mértékben meg Ciano, az akkori volt külügyminiszter, aki egyébként a veje volt a Duce feleségének.

● FRANCIAORSZÁGBAN a felszabadulás óta összesen 637 „kollaborációsista”, vagyis olyan személyt, akik együttműködtek a megszálló németekkel, végeztek ki. Ugyancsak hivatalos közlés szerint a halálra ítélt száma 5386, az életfogytiglani munkára ítélté száma pedig 2026 volt. 2026 személyt felmentettek.

● A KANADAI Montrealból érkező hírek szerint a közeli napokban 500 jugoszláv tér vissza hazájukba, hogy résztvegyen Tito országának ünnepségeiben.

● ARGENTINÁBA váró bevándorlás ügyében mintegy hetven ezer olasz nyújtotta be kérvényt az illetékes hatóságokhoz.

● PALESTINÁ KÖZELÉBEN az angol hatóságok feltartóztatott egy hajót, amelyen 450 törvénytelenul bevándorolt találtak. A hajót Haifa kikötésébe kísérték az angolok.

Parafadugó

mérnökök hivatalos árban, teljes számlával, minden kivételben kapható Kertész Emil csegni, Timonara, IV. T. Vladimirson 27. Válaszlevegőget kérés. — Ügynekt díjark.

Kik kaphatnak letelepedési engedélyt Brassóban?

(BRASSÓ) — A túlszűrt városokba való letelepedésnek két egyre történt feltételezéséről a község csak annyit tud, hogy a tiltó rendelkezés hatálya alá a katonák szolgálati idejéből áthelyezett községvételük mentek. Van azonban a kivételre való néhány más kategória is, amely a túlszűrt városokba, mint Brassó, bizonyos feltételek mellett letelepedhetnek.

A belügyminisztérium most küldött meg ezeknek a városoknak idevonatkozó rendelkezést. Eszerint

letelepedhetnek a szűrt városokba oly mérnökök és szakmunkások, akikre az iparvállalatoknak a termelés biztosítása céljából feltétlenül szükségük van.

ent a szükséglet azonban a munkaügyi minisztérium közveinek igazolniuk kell.

Tanmenet akiket szerződéses alkalmaznak ipari vállalatokban, vagy műhelyekben, csakis úgy telepedhetnek le a szűrt városokba, ha az iparvállalat

állomásokban helyesnek el őket s gondoskodnak ellátásukról, vagy mesteri biztossá számukra a lakást és közszolgát. Nem csak a letelepedési tilalom alá az állami és az állam által elismert közép- és felsőoktatási diákok oly értelemben, hogy ezek a tanács és vizsgák ideje alatt a szűrt városokban tartózkodhatnak.

A letelepedéshez való jelentkezéssel egyidejűleg a letelepülési kívánság kitöltésébe be kell tüntetni a törvényes járulékokat, aminek ellenében személyazonosságát vagy tartózkodási igazolványukat megkapják.

Előírja a belügyminiszteri rendelet, hogy a közhivatalok, épügy, mint az ipari és kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek, vagy munkásainak elbocsátását kötelesek három napon belül a rendőrségnek bejelenteni.

A túlszűrt központokba való letelepedési engedélyt a rendőrfőnök vagy megbízottja adhatja meg.

Augusztusban rögzítik a lejt

E'készületek a stabilizációra — Kicsérélik a liberális párti minisztereket —
Visszaadják a Németországban lévő román javakat

(Bukarest) — A külföldi újtárol nemrég hazatért Moson Tiberiu, a Román Nemzeti Bank kormányzója jelentést tett Groza Péter dr. miniszterelnöknek, Tatarescu külügyminiszternek és Alexandru pénzügyminiszternek a Svájcban és Angliában folytatott tanácskozásokról.

Illetékes helyen kijelentették, hogy a gazdasági törvények és intézkedések a lej stabilizációját késztetik elő.

A pénzügyi intézkedések sorába tartozik az a törvény is, amellyel a pénzügyi defláció felé törekednek. A stabilizációs munka előkészítését bizonyos vonatkozásban már megkezdte a kormány, ami természetesen nem azt jelenti, hogy a stabilizációra még a termés betakarítása előtt kerülne sor. Az Adeverul című fővárosi lap azt írja, hogy

a stabilizációra, vagyis a pénz értékének visszaadást megsejlik, átlására már augusztus hónapban sor kerülhet.

Egyes lapok tudni vélik azt is, hogy az új 1, 2 és 5 lejes ércpénzek egy része a budapesti pénzverdeben készül. A román pénzverde termelőképessége ugyanis nem elegendő a hatalmas mennyiségű ércpénz verésének lebonyolítására.

TATARESUEK ATCSO-PORTOSITANAK

(Bukarest) — Büttörösen külügyminiszter hosszas megbeszélést folytatott Groza Péter dr. miniszterelnökkel. Az Adeverul című lap ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy

szó van néhány liberális párti miniszter kicséreléséről.

Az egyik liberális párti miniszter kijelentette, hogy ez a változás kimenekül a párt belügyének tekintendő és nem jelenti a tájékoztatásnak a kormányban elfoglalt helyek megváltozását. Politikai körökben mindezek ellenére tudni vélik, hogy a változások összefüggésben állnak az az a véleménykülönbséggel, amely a liberális párt és a kormány többi tagjai között az ipari hivatalok felállításával kapcsolatosan merült fel.

VISSZAADJÁK A ROMÁN ALLAMPOLGÁROK NEMET-ORSZÁGBA HURCOLT VAGYONÁT

(Bukarest) — Az Egyesült Államok kormányja elhatározta, hogy visszaadja a román állampolgárok Németországba elhurcolt vagyonát, kivéve az aranyat és a valutákat. Ezirányú kéréseket, igazoló okiratokkal fészkelve, az ipar és kereskedelemügyi minisztérium vezértitkárságához kell eljuttatni (Secretariatul General al Industriei de Stat, Ministerul Industriei si Comerului, Strada Marcovici Nr. 2, Bucuresti).

Azok, akik kérvényeket a külügyminisztériumba nyújtottak be, közzé kell adni adataikat az ipar- és kereskedelemügyi minisztériummal is.

JULIUS 1-IG KELL VÉGREHAJTANI AZ ÁLLAMI TISZTVISELŐK LÉTSZÁMCSÜK-KENTÉSÉT

(Bukarest) — Az államapparátus csökkentésének záró időpontját, mint ismeretes, június 1-ben állapították meg. Tekintettel arra, hogy az egyes tiszteken belül a béliástást nem sikerült eddig a határidőig elvégezni, mint közlik, a létszámcikkentést július 1-ig kell végrehajtani.

A TEXTIL KISIPART IS ELLÁTIJÁK NYERSANYAGGAL

(Bukarest) — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium elhatározta, hogy textilnyersanyag kiutalásban részesíti azokat a textiliparosokat is, akik 21 székkel kevesebb géppel dolgoznak, a

kiutalás helyes feldolgozásáért az USIC és a Kereskedelmi Tanács vállalt felelősséget.

ÚJJAÉRTÉKELIK A MEZŐGAZDASÁGI BIRTOKOKAT

(Bukarest) — A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy június 15-én megkezdik az egész országban a mezőgazdasági birtokok újjaértékelését az adók szempontjából. Megállapítják a beépített területek értékét és újjaértékelik ezek adóit is.

AZ ÉLELMISZERKERESKEDŐK ÖSSZEÍRÁSA

(Bukarest) — Röviden beszámolunk az élelmiszerkereskedelmi szabályozásáról szóló új minisiteri rendeletről. Kiegészítéstől kövöljük, hogy a nagybani eladókknál, illetve a termelőktől való vásárlásnál a kö-

vetkező sorrenddel kell betartani: előbb az élelmiszerkereskedőknek, majd az élelmiszeriparosoknak, azután következnek a kisvárosi kereskedők és a mozgó kereskedők.

Az élelmiszerkereskedők foglalkozó kereskedőknek június 10-ig fel kell iratkoznok a helyi bizottságoknál. Ezek a bizottságok, a minisiteri rendelet utasításainak megfelelően, most alakulnak meg minden városban és fővárosban.

ELHALASZTOTTÁK A KÉSZLETEK BEJELENTÉSÉNEK HATÁRIDEJÉT

(Bukarest) — A pénzügyminisztérium tekintetbe véve a kereskedők nehézségeit, 10 nappal elhalasztotta a készletek bejelentésének határidejét. A fővárosban június elsejéig, vidéken június 6-ig kell bejelenteni a készleteket.

LÁTOGATÁS EGY MINTAGAZDASÁGBAN

Ahol a természet és az ember közötti harcban — a tudás győzött

I.

(Sepsiszentgyörgy) — A népe jobb jövőjéért, sorsáért aggódó, érvényesülését, előrehaladását kutató demokrata újságíró fáradhatatlanul kutatja, keresi azokat a lehetőségeket, teljesítményeket, amelyekkel követendő példát gyanánt állíthat a nép elé. Késérő szívvel látja, hogy a Nyugat, szűk és sovány földjén, okszerű, tudományos gazdálkodása révén oda jutott, hogy rozoga falusi kunyhó helyett korszerű családi házban lakik, ahonnan ritkán hiányzik az emberi haladás és jólét elengedhetetlen kelléke, a villanyvilágítás, rádió, távbeszélő és fürdőszoba. Keleten, a szovjetek hazájában a szocializmus csodákat művelt. A meszebeillő iparítás mellett hőmérőföldes léptekkel vitte előre a mezőgazdaság korszerűsítését, amellyel lépést tart a felszabadult földművelés szellemi és anyagi jóléte is. A haladás vágyától türelmetlenül lázas szemével mérhetetlenül elmaradottnak, szegénynek, reménytelenül vergődőnek látja saját országát népet.

Napilapok, szaklapok hasábjain számtalanszor olvastuk, gazdasági jellegű gyűléseken állandóan halljuk, hogy országunk valóságos "paradicsomkert, amelyet ha okszerűen gondozunk, művelünk, népünk olyan virágzó gazdasági helyzetbe kerül, amelyhez hasonlót hiába keresnénk

nyugaton, vagy keleten.

Már régen tudjuk, hogy mivel rendelkezünk, már régen számbavettük mindenünket, régen tudjuk, hogy sokkal gazdagabbak és műveltebbek kellene legyünk és mégis elmaradotnak és szegények vagyunk. Az elmúlt uralmi rendszerek — akár magyarok, akár románok voltak — nem törődtek velünk, s ha felemeltük a fejünket a tudás és haladás fénye felé, hatalmi erővel dugták vissza a tudatlanság sötétjébe. Hosszú évszázadok óta így szokta meg népünk, hogy elmaradott, szegény maradjon, mint ősei. A felszabadulás óta eltelt három esztendő kevésnek bizonyult arra, hogy felelősséget, tudatára ébredjen annak, hogy most már érdemes tanulni, haladni, alkotni, mert amit alkot, az az övé lesz, nem rabolják el tőle adóba, dézsába. Sajátunk kötelessége, hogy útbaigazítsa, megmutassa a lehetőségeket és felkeltse érdeklődését saját jobb sorsa iránt. Az elmúlt aszályos esztendőket jól jelkenti szolgáltak: jó lesz valami tenni, valamire mozdulni, mert még egy ilyen esztendő és vehetjük a vándorbotot, hogy más, tanultabb népek szolgáivá szegődjünk. Ez a gondolat hajtott, hogy a helyszínen győződjünk meg arról, mit lehet csinálni népünk felemelése érdekében. Odamentünk, ahol az első bátor ember az első bátor lépést megtette.

Angyalos, ahol egy mintagazdaság mintafalut csinált

Ahol a bodoki hegység lágy lankáival simulnak le a háromszéki Szépmező síkságába, ott van Angyalos. Felette az elmúlt rablogatásnak nyomaképpen kiirtott erdők, elvadult bozótok, amelyek közül imitt-amott fenyegetően fehérlik ki a szomorú végeredmény, a szikla. Az erdőtől, a mezőtől megfosztott hegyoldalon az eső és a tűzli Nemere lassankint megmossa a földet, eső egyre kevesebb lesz és idővel termékeny szivatag válik a táj. Komor figyelmeztetés. De lenn, a dombok alján biztató jövő mosolyog az érkező felé. Az aszályosnak induló tavasz ellenére csodálatosan szép, gondozott mezők. A falu jellegzetes háromszéki szé-

kely község. De hiányzik belőle a múlt hazug romantikáját jelentő zsuppedele kicsiny kunyhó és a fekete, magafédes zsindeyes ház, amely olyan nagyon jellemzi a Székelyföldet, illetve annak szegénységét. Barátságos pirosfedélű házak, hófehérre meszelt falak, tiszta udvarok, gondnal művelt virágos és zöldes kertek, amerre a szem ellát. Boldog jólétől mosolyog itt minden a zuhogó júniusi arany napfényben. Fehérmeszlék kőkapubákványok között jutunk be a Kovásznai János mintagazdaságába. Óriási udvar, melyet köröskörül hatalmas gazdasági épületek vesznek körül. Középen földbeásott betongödörből vásra-

GOVORA

JÓD ÉS KÉNES FÜRDŐK, INHALÁLÁSON, BEGŐZÖLÉSEK STB.

PALACE 96 BALNEARA

SZÁLLODAK

CALIMANESTI

KÉNES FÜRDŐK, INHALÁLÁSON, BEGŐZÖLÉSEK STB.

Căciulata vizkura

6 és 7-es forrásokból

A SZÁLLODAKBAN JUNIUS HÓBAN 50% KEDVEZMÉNY.

A SEZON MEGNYILT

ERDEKLÖNNI:

SOC. GOVORA-CALIMANESTI

BUCUREȘTI

STR. ȘTIRBEI VODA 129 - Tel. 35057

verzek merednek az égnek.

Az udvaron rengeteg, bonyolultnak látszó gazdasági gép és egyéb felszerelés. Csak később vesszük észre a kapu mellett meghúzódó öreg házat. Sehöl semmi romantika. Nincs szolopcsarnokos tornác, se árnyas eperfa az alatta ülő kedélyes, pipás, agaraival játszó urambátyámmal. Itt a jövő körvonalai bontakoznak ki.

A vasbarom...

A sok mezőgazdasági gép közül egy hatalmas traktor kelti fel a figyelmünket. Kartársunk nagyon találóan bökte ki: vasbarom. Ez húzza a négy barázdát szántó ekét, borotát, ez csépel, ez őrli meg az ember és állat eledelét, ez csépel és vontat. Egy külsőre látszólag igénytelen gép: a kalapácsmalom. Kukoricát, zabot, takarmányt őrli. Odébb motoros kapálógép. Az egész országban mindössze három darab van belőle. Mind a három itt. Háromszéken. Egy rászertelt négylődes kis motor segítségével vontat és kapál. Naponta 12 holdat.

— Nem az a cél — mondja az időközben előkerült Kovásznai János mintagazda —, hogy az emberi munkaerőt kiszorítsuk, hanem a minőség munka. Mert ez a gép okosabban kapál az embernél.

Az udvaron és a színek alatt minden elképzelhető mezőgazdasági gépet megtalálunk, ami az emberi munkát könnyebbé és a föld megművelését okszerűbbé teszi. Itt lártuk meg először azt az egyszerű, de gazdálkodó, jól alig ismert szerszámot, aminek segítségével aszályos időben lehetővé teszik a megkérgesedett föld alatt levő magnak a kikelését: a szegeshengert. Nagy Viktor meggyőződés szerint jött ide, hogy a mintát le vegye róla és rendellen belőle más falvaknak is.

... és a husbarmok

— Előbb az istállókat és más gazdasági épületeimet építtettem fel — mondja Kovásznai János — csak azután gondoltam arra, hogy a régi, többszázéves ház helyett is új lakóházat építek —, mikor bevezetett az első istállóba.

A ragyogó tisztán tartott, tágas, szellős istállóban az volt az első gondolatunk, hogy mennyivel nyomorúságosabban lakik sok ember az októlan állatnál. De nyomban megvisszatalódtunk, mert arra gondoltunk, hogy ez is megváltozik, mielőlt a felszabadult ember oktalanság meg-szűnik.

(Folytatjuk.)

Tiboldi Béla

Junius 4-én szerdán este 6 órai

kezdettel a brassói Zsidó Demokrata Bizottság

Ifjusági Szakosztálya a székházában

GYÜLÉST tart

Minden zsidó ifju részvételét kéri

a rendezőség

